

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту
Завідувач кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної економіки

назва кафедри
професор Сокольська Т.В.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

« 20 » листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В УКРАЇНІ

Виконав: Забіло Ярослав Сергійович

прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Керівник: професор Сокольська Тетяна Вікторівна

вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Рецензент: професор Гринчук Юлія Сергіївна

вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

підпис

Я, Забіло Ярослав Сергійович, засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

АНОТАЦІЯ

Забіло Ярослав Сергійович. Державна політика розвитку ІТ технологій у сфері медичного обслуговування в Україні

Досліджено теоретико-методологічні засади розвитку державної політики щодо розвитку і впровадження ІТ технологій у сфері медичного обслуговування, її інструменти та механізми реалізації. З'ясована сутність ІТ технологій та інформаційні систем, особливості їх впровадження в сфері медичного обслуговування. Проаналізовано стан державної політики у сфері охорони здоров'я України та механізми публічного управління системою медичного обслуговування. Проведено аналіз нормативно-правового забезпечення розвитку ІТ технологій у вітчизняній медичній сфері.

Запропоновано шляхи удосконалення державної політики розвитку ІТ технологій у сфері медичного обслуговування. Вивчено найактуальніші технологічні напрями модернізації системи охорони здоров'я в світі та європейські практики гармонізованого цифрового розвитку в системі охорони здоров'я і можливості для України.

Використано методичні підходи, методи: загальнонаукові і спеціальні, структурного аналізу та синтезу при відборі наукової інформації за темою дослідження; діалектичний метод при визначенні теоретичних детермінант; структурно-функціональний – при дослідженні механізму публічного управління у медичній сфері; емпіричний – під час узагальнення статистичних даних, аналізі отриманої інформації щодо удосконалення механізмів та інструментів державної політики розвитку ІТ технологій у сфері медичного обслуговування в Україні; аналізу та порівняння, систематизації й узагальнення для внесення пропозицій та висновків нашого дослідження.

Виявлено, що державна політика України в галузі охорони здоров'я – це комплекс прийнятих загальнодержавних рішень чи взятих зобов'язань щодо збереження та зміцнення фізичного і психічного здоров'я та соціального благополуччя населення держави як найважливішої складової її національного багатства шляхом реалізації сукупності політичних, організаційних, економічних, правових, соціальних, культурних, наукових та медичних заходів з метою збереження генофонду української нації, її гуманітарного потенціалу та врахуванням вимог нинішнього і майбутніх поколінь, в інтересах як конкретної людини (особистості), так і суспільства в цілому.

Зроблено висновок, що функціонування системи охорони здоров'я та медицини сьогодні не можливе без впровадження ІТ технологій, які піднімають галузь на якісно вищий рівень розвитку і надають низку переваг. Їх використання сприяє покращенню ставлення до процесу лікування; впливає на зниження кількості госпіталізації пацієнтів; призводить до зменшення кількості смертельних випадків серед хворих; покращується якість життя, психологічний та соціальний стан пацієнтів; зростає рівень задоволення якістю медичних послуг; інформованість пацієнтів про стан захворювання зростає; покращується якість медичного обслуговування, забезпечує високу ефективність медикаментозного лікування. Цифрова трансформація охорони здоров'я наразі лише набирає обертів, і важливо правильно обрати напрями та інструменти її подальшого запровадження. Держава окреслила основні тенденції майбутнього розвитку, досліджуваної сфери, передбачивши каталог проєктів цифрової трансформації, які можуть бути реалізовані за фінансової та експертної підтримки наших міжнародних партнерів, проте лише за умови боротьби суспільства з корупцією. Очевидно, що ці технології відкривають двері в медицину майбутнього: високотехнологічну, професійну та пацієнт-орієнтовану. Вони слугуватимуть новими ефективними каналами комунікації й помічниками для лікарів і пацієнтів.

Одержані результати можуть бути використані при розробці і реалізації Стратегії розвитку системи охорони здоров'я як на національному та регіональному рівні.

Кваліфікаційна робота магістра містить 81 сторінка, 3 таблиці, 9 рисунків, список використаних джерел із 81 найменувань, 2 додатки.

Ключові слова: ІТ технології, охорона здоров'я, медичне обслуговування, публічне управління, штучний інтелект, e-Health

ANNOTATION

Zabilo Yaroslav. State policy of the development of IT technologies in the field of medical care

It has been investigated the theoretical and methodological foundations of the development of state policy regarding the development and implementation of IT technologies in the field of medical care. Its tools and implementation mechanisms have been studied. The essence of IT technologies and information systems, the peculiarities of their implementation in the field of medical care are clarified. The state of the state policy in the field of health care of Ukraine and the mechanisms of public management of the medical service system were analyzed.

It has been proposed ways to improve the state policy for the development of IT technologies in the field of medical care. It has been studied the most relevant technological trends in the modernization of the health care system in the world and in Europe.

It has been used methodical approaches, methods: general scientific and special, structural analysis and synthesis in the selection of scientific information on the research topic; dialectical method in determining theoretical determinants; structural and functional - when researching the mechanism of public management in the medical field; empirical - during the summarization of statistical data, the analysis of the received information regarding the improvement of the mechanisms and tools of the state policy for the development of IT technologies in the field of medical care in Ukraine; analysis and comparison, systematization and generalization to make proposals and conclusions of our research.

It was revealed that the state policy of Ukraine in the field of health care is a complex of adopted state-wide decisions or commitments to preserve and strengthen the physical and mental health and social well-being of the population of the state as the most important component of its national wealth through the implementation of a set of political, organizational, economic, legal, social, cultural, scientific and medical measures aimed at preserving the gene pool of the Ukrainian nation, its humanitarian potential and taking into account the requirements of current and future generations, in the interests of both a specific person (personality) and society as a whole.

It has been concluded that the functioning of the health care and medicine system today is not possible without the introduction of IT technologies, which raise the industry to a qualitatively higher level of development and provide a number of advantages. Their use helps to improve the attitude towards the treatment process; affects the decrease in the number of hospitalizations of patients; leads to a decrease in the number of deaths among patients; the quality of life, psychological and social condition of patients improves; the level of satisfaction with the quality of medical services increases; awareness of patients about the state of the disease is increasing; improves the quality of medical care, ensures high efficiency of drug treatment. The digital transformation of healthcare is currently only gaining momentum, and it is important to correctly choose the directions and tools for its further implementation. The state outlined the main trends of the future development of the researched area, foreseeing a catalog of digital transformation projects that can be implemented with the financial and expert support of our international partners, but only on the condition that society fights corruption. It is obvious that these technologies open the door to the medicine of the future: high-tech, professional and patient-oriented. They will serve as new effective communication channels and assistants for doctors and patients.

The results can be used in the development and implementation of the Health Care System Development Strategy at both the national and regional levels.

The master's qualification work contains 81 pages, 3 tables, 9 figures, the list of the used sources from 81 names, 2 appendices.

Key words: IT technologies, health care, medical care, public administration, artificial intelligence, e-Health.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО РОЗВИТКУ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ОБЛУГОВУВАННЯ	6
1.1. Теоретичні основи державної політики, інструменти та механізми реалізації	6
1.2. ІТ технології та інформаційні системи: сутність та особливості застосування в сфері медичного обслуговування	15
1.3. Електронна охорона здоров'я як нова галузь розвитку суспільства	24
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ОБЛУГОВУВАННЯ УКРАЇНИ	34
2.1. Аналіз державної політики у сфері охорони здоров'я	34
2.2. Оцінка нормативно-правового забезпечення розвитку ІТ технологій у вітчизняній медичній сфері	42
2.3. Механізми публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування	46
Висновки до розділу 2	53
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ОБЛУГОВУВАННЯ	55
3.1. Технологічні напрями модернізації системи охорони здоров'я в світі	55
3.2. Європейські практики гармонізованого цифрового розвитку охорони здоров'я та можливості для України	58
Висновки до розділу 3	64
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	70
ДОДАТКИ	78

ВСТУП

Актуальність досліджень Беззаперечним є факт, що здоров'я має виняткове значення як у житті кожної людини так і суспільства в цілому. Рівень розвитку медичної галузі є одним із індикаторів розвитку та ефективності державної політики. Тривалість життя, якість медичних послуг, можливий доступ до ліків свідчить про рівень відповідальності влади перед суспільством. Однак із розвитком держав та зміцненням публічної влади медицина поступово перетворилася в діяльність служіння інтересам суспільства через охорону здоров'я населення, а це, в свою чергу, потребувало не лише законодавства про охорону здоров'я, активного застосування інновацій та ІТ-технологій, а й державного управління цією сферою відносин. Значущість питань охорони здоров'я населення зумовила піднесення їх до рівня одного з важливіших державних завдань, внутрішньої функції сучасної держави. Глобальний тренд цифровізації, який перебуває в активній фазі свого розвитку вимагає не тільки здійснення ефективного публічного управління, а й формування та реалізації ефективної державної політики з використання інновацій у цій сфері. Актуальність означеної проблеми для країни, в цілому, обумовила обрання теми нашого магістерського дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній реалізації ефективних механізмів державної політики розвитку ІТ технологій у сфері медичного обслуговування в Україні.

Об'єкт дослідження – механізми та інструменти державної політики розвитку ІТ технологій у сфері медичного обслуговування в Україні.

Предмет дослідження – державна політика розвитку ІТ технологій у сфері медичного обслуговування в Україні.

У кваліфікаційній роботі магістра застосовані загальнонаукові і спеціальні методи структурного аналізу та синтезу при відборі наукової інформації за темою дослідження; діалектичний метод при визначенні теоретичних детермінант; структурно-функціональний – при дослідження

механізму публічного управління у медичній сфері; емпіричний – під час узагальнення статистичних даних, аналізі отриманої інформації щодо удосконалення механізмів та інструментів державної політики розвитку ІТ технологій у сфері медичного обслуговування в Україні; аналізу та порівняння, систематизації й узагальнення для внесення пропозицій та висновків нашого дослідження.

Інформаційними джерелами написання кваліфікаційної роботи магістра були Закони України, інші нормативно-правові акти; звітно-аналітичні та статистичні дані Державної служби статистики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, аналітичні матеріали міжнародних організацій, Київської ОДА, результати наукових досліджень тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Історія політичної думки : навч. енцикл. слов.-довід. За заг. ред. Н. М. Хоми ; В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, та ін. Львів : Новий Світ-2000, 2014. 765 с .
2. Мироненко О. М., Горбатенко В. П. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2010. 456 с.
3. Титаренко Т. Г. Поняття та сутність і зміст державної політики регулювання земельних відносин в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток № 8, 2015. URL:<http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=873>.
4. Андріяш В. І. Державна політика: концептуальні аспекти визначення. Державне управління: удосконалення та розвиток № 9, 2013. URL:<http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=626>.
5. Валевський О. І. , Ребкало В. А., Логунова М. М. та ін.; Державна політика: аналіз та механізм її впровадження в Україні: Навчальний посібник. Заг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички. Київ: Вид-во УАДУ, 2000. 232 с.
6. Валевський О. Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження: [монографія]. К. : НІСД, 2001. 242 с.
7. Тертичка В.В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні . К.: Вид-во Соломії Павличко"Основи", 2002. 750 с.
8. Афонін Е. А., Бельська Т. В., Бережний Я. В. та ін. Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив. За заг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички, В. А. Шахова. К.: “К.І.С.”, 2016. 264 с.
9. Бубнов І.В. Політологія: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. 110 с.
10. Основи політології. За ред. Ф. М. Кирилюка. К. : Тандем, 2000. 376 с.
11. Лаврук О. В. Сутність поняття державної політики. Університетські наукові записки, 2018, № 67-68, с. 254-263.
12. Ребкало В. А., Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та впровадження в Україні. К. : УАДУ, 2002. 80 с.

13. Пал Леслі А. Аналіз державної політики. Переклад Дзюб І. Київ. Основи. 1992. 423 с. URL: <http://surl.li/aghev>.
14. Кучеренко О., Лашко О. Державна політика як соціально-економічне явище. Вісник УАДУ. 1999. № 1. С. 164-170.
15. Бакуменко В. Д., Надолішній П. І. Теоретичні та організаційні засади державного управління (опорний конспект дистанційного курсу навчальної дисципліни): Навч. посібник. К.: Міленіум, 2003. 162 с.
16. Романов В. Є., Рудік О. М., Брус Т. М. Вступ до аналізу політики. Навчальний посібник. URL: https://librarysnu.at.ua/vstup_do_analizu_politiki_romanov_v-rudik_o-brus_t.pdf.
17. Кілієвич О.І., Тертичка В.В. Державна політика: аналіз та механізми її впровадження. К.: НАДУ. 2009. 88 с.
18. Державне управління : підручник : у 2 т. . Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін [та ін.]. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
19. Радько П. Г., Приходько С. М., Непокупна Т. А. та ін. Вступ до публічної політики : навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і доп. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 188 с.
20. Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. : монографія. Львів : Сполом, 2020. 418 с.
21. Балусєва О. В., Келембет О. С. Інструменти реалізації державної політики відновлення та реінтеграції деокупованих та постраждалих від конфлікту територій. Державне управління: удосконалення та розвиток № 4, 2017. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1055>.
22. Кравченко О. М. Теоретичні підходи до визначення поняття «механізм державного управління». Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. 2009. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=56>.

23. Садковий В. П., Домбровська С. М., Лопатченко І. М., Антонов А. В. Державна політика: аналіз та механізми впровадження: конспект лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2019. 65 с.
24. Гончарук О. Б., Савичук Н. О. Поняття механізмів державного управління та їх практичне значення. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 7. С. 77–83.
25. Сизоненко О.В. Теоретичні підходи до формування механізмів державного управління сталим розвитком територій. Молодий вчений. 2018. №11 (2). С. 987-992.
26. Надолішній П.І. Теорія та історія державного управління (Опорний конспект лекцій до навчальної дисципліни): навч. посіб. 2016. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 126 с.
27. Князевич В. М., Радиш Я. Ф., Васюк Н. О. Державна політика України в галузі охорони здоров'я як організаційно-нормативна система владних дій та управлінських рішень. Інвестиції: практика та досвід. № 7/2015. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2015/23.pdf.
28. Россоха В.В., Соколов Д.О. Інновації й технології: системні ознаки сутності й взаємозв'язку. Агроінком. №4-6. 2013. С.82-90.
29. Забарна Е. М., Козакова О. М., Задорожнюк Н. О. та ін. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 412 с.
30. Гавкалова Н. Л., Соболев В. Г. Формування сучасних технологій менеджменту персоналу на промислових підприємствах Харківського регіону : монографія. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 195 с.
31. Іванищенко В. В. та ін. Роль інформаційних систем в управлінні сучасними організаціями. Київ : Знання-Прес. 2004. 200 с.
32. Денисюк В. Міжнародний трансфер технологій. Український сегмент. Аналітичний бюллетень. 2003. № 2. URL.: <http://www.defence-ua.com/rus/bulletin>.

33. Федулова, Л. І. Технологічний розвиток економіки України: монографія. Ін-т економіки та прогнозування НАНУ. Київ. : 2006. 484 с.
34. Падучак Б. Генезис поняття «технологія». Теорія і практика інтелектуальної власності. № 6.2012. С.134-141.
35. Риндюк Д. В., Пешко В. А. Інформаційні технології конспект лекцій. Київ КПП ім. Ігоря Сікорського. 2022. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48471/1/Informatsiini_tekhnolohii_lektsii.
36. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
37. Саєнко М.С. Використання інформаційних технологій у медицині та галузі охорони здоров'я. URL: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/18869/1/Use_of_information_technologies.pdf.
38. Дерєга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. 178 с.
39. Радзішевська С. Б., Висоцька О. В. Інформаційні технології в медицині. E-health. За ред. В. Г. Книгавка. Харків : ХНМУ, 2019. 72 с.
40. Рябцева Н. Про електронну систему охорони здоров'я. URL: https://lb.ua/blog/natalia_riabtseva/460534_pro_elektronnu_sistemu_ohoroni.html.
41. Постанова Кабінету міністрів України «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я» від 25 квітня 2018 р. № 411. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF#Text>.
42. Закону України «Про захист персональних даних». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 34, ст. 481. URL: Редакція від 27.10.2022. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.
43. Переваги та розвиток електронної системи охорони здоров'я. URL: <http://surl.li/jyjfj>.
44. Вовк С. М., Половян Н. С., Вовк Т. В. Особливості трансформації механізмів управління якістю надання медичних послуг. Публічне управління та митне адміністрування, № 3 (26), 2020. С.33-37.

45. Барзилович А. Д. Перспективи публічного управління ринку медичних послуг. Публічне управління та митне адміністрування, № 1 (28), 2021.С.5-10.

46. Рудакова Л. О, Шупика П. Л., Михальчук В. М. Децентралізація управління системою охорони здоров'я на місцевому рівні (на прикладі Київської області). Інвестиції: практика та досвід. № 8.2021. С. 105-112.

47. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання у 2023 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я» від 31 січня 2023 р. № 78. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/78-2023-%D0%BF#Text>.

48. Васюк Н. О., Кузюк М. Г. Запровадження електронної системи охорони здоров'я (e-helth) як важливий напрям трансформації медичної галузі. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/39.pdf.

49. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 № 2168-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 5, ст.31. Редакція від 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>.

50. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» від 6 квітня 2017 р. № 2002-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 21, ст.245. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2002-19#Text>.

51. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я» від від 25 квітня 2018 р. № 411. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF#Text>.

52. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку електронної охорони здоров'я» від 28 грудня 2020 р. № 1671-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1671-2020-%D1%80#Text>.

53. Проект Закону України № 9384 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування телемедицини». URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1825003>.

54. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 5, ст.31. Редакція від 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>.

55. Мелничук Т. Закон про телемедицину прийнято у першому читанні. URL: <https://news.dtki.ua/society/community/84743-zakon-pro-telemedicinu-priiniato-u-persomu-citanni>.

56. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.10.2015. № 68 «Про затвердження нормативних документів щодо застосування телемедицини у сфері охорони здоров'я». Редакція від 21.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1400-15#Text>.

57. Швець Ю. Ю. Адміністративно-правове забезпечення охорони здоров'я України: сучасні виклики та шляхи оптимізації. Наукові записки Львівського університету бізнесу і права. №26.2020. С. 202-207.

58. Цифрова трансформація і кібербезпека в системі охорони здоров'я України. ЛІНА новини від 23.07.2020. URL: <https://ua-news.liga.net/health/news/tsifrova-transformatsiya-i-kiberbezpeka-v-sistemiohoroni-zdorovya-ukraini>.

59. Кузьменко, Г. О. Проблеми реалізації механізмів публічного управління у сфері охорони здоров'я в Україні. Публічне урядування. №2 (30),2022. С. 47-54.

60. Іаєнко І.А. Європейські підходи до функціонування механізмів публічного управління. Інвестиції: практика та досвід, 2012. № 5. С. 114-117.

61. Радчук Т.М. Класифікація механізмів публічного управління інноваційним розвитком економіки. Актуальні питання у сфері державного управління. Випуск 19. 2020.С.124-127.

62. Сокольська, Т., Поліщук, С., & Білик, О. (2020). Формування механізмів публічного управління інноваційним розвитком сільського господарства України. *Аспекти публічного управління*. 8(2), 71-78.

63. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Публічне управління»: навчальний посібник. О.Ю. Оболенський, С.О. Борисевич, С.М. Коник. Київ : НАДУ, 2018. 76 с.

64. Римчак Л., Гарбузюк В., Романюк І. Удосконалення механізму безпекоорієнтованого управління діяльністю закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації державного управління. 2022. URL:<https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/55-60/49>.

65. Звірич, В. В. (2022). Вплив реформи децентралізації та медичної реформи на зміни в галузі охорони здоров'я. *Публічне урядування*, (3 (31), 20-25.

66. Розпорядження Київської обласної державної адміністрації від 23.12.2020 №743. URL: <https://koda.gov.ua/normdoc/pro-skhvalennya-proiektu-kiivskoi-obl-8>.

67. В Інституті ортопедії представили національну програму «Врятуй Кінцівку». URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/74814>.

68. Усі деталі щодо протезування кінцівок українці можуть дізнатися на «гарячій лінії». URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/77770>.

69. Protez Hub- Сталий розвиток протезування. URL: <https://protezhub.com>.

70. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації спроможної мережі». від 28.03.2023 №174. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/174-2023-%D0%BF#Text>.

71. Долгих М.В. Проблеми формування механізмів публічного управління системою охорони здоров'я: огляд дискусійного поля. *Аспекти публічного управління*. 2019. Том 7. № 12. С. 16-27.

72. Карлаш В. В. Державне регулювання сучасним станом охорони здоров'я України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 161–164.

73. Барзилович В., Чоп'як В., Гогунська І. Інтегровані схеми медичної допомоги для прогностичної медицини протягом життєвого циклу (програмний документ "ARIA – 2016"). URL: <http://surl.li/jyjeo>.

74. Кузяків Р. 5 технологій, які модернізують та покращують медицину. URL: <https://ingeniusua.org/articles/5-tekhnologiy-yaki-modernizuyut-ta-pokraschuyut-medicinu>.

75. Європейська програма роботи, 2020–2025: Спільні дії для міцнішого здоров'я. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2021. URL: <http://surl.li/jyjex>.

76. Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі "EU4Health". URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU22033>.

77. Борсукова О. Медична перемога: Україна ратифікувала угоду з ЄС про участь у програмі EU4Health. URL: <https://life.pravda.com.ua/health/2023/01/12/252305>.

78. ЄС запускає в Україні нову програму EU4Digital для покращення онлайн-сервісів. URL: https://www.eeas.europa.eu/node/62915_en.

79. Постанова Кабінету міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.

80. Жуковська А.Ю. Інноваційні технології інклюзивної медицини. Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». 3-4'2020. С. 19- 30.

81. Цифрові технології у медицині: майбутнє, що зовсім поруч. URL: <https://zdorovi.agency/blog/cifrovi-tehnologiyi-u-medicini-majbutnye-sho-zovsim-poruch>.